

Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem Sancti Thomæ Tomvs ...

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Vnumquemque Angelum per suam essentiam cognoscere alium
quecumque nonnull dixerunt. c. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

denotio crearet aliquem Angelum, quod non posset cognosci ab his qui non sunt. Aut per speciem acquisitam à rebus: & sic sequeretur, quod Angeli superiores non possent cognoscere inferiores, à quibus nihil accipiunt. Nullo igitur modo videtur, quod vnus Angelus alium cognoscat.

Sed contra est quod dicitur in libr. de causis, quod omnis intelligentia scit res, quæ non corrumpuntur.

Respondeo dicendum, quod sicut Augustinus dicit in 2. super Genes. ad lit. ca. quæ in verbo Dei ab æterno præexistenterunt, dupliciter ab eo fluxerunt. Vno modo in intellectum Angelicum. Alio modo, ut subsisterent in proprijs naturis. In intellectu autem angelicum processerunt per hoc, quod Deus menti Angelicæ impressit rerum similitudines, quas in esse naturali produxit. In verbo autem Dei ab æterno extiterunt; non solum rationes rerum corporalium, sed etiam rationes omnium spiritualium creaturarum. Sic igitur unicuique spiritualium creaturarum, à verbo Dei impressæ sunt omnes rationes rerum omnium tam corporalium, quam spiritualium; ita tamen quod unicuique Angelo impressa est ratio suæ speciei secundum esse naturale, & intellectuale simul: ita scilicet quod in natura suæ speciei subsisteret, & per eam se intelligeret. Aliarum vero naturarum tam spiritualium, quam corporalium rationes sunt ei impressæ secundum esse intellectuale tantum, ut videlicet per huiusmodi species impressas tam creaturas corporales, quam spirituales cognosceret.

Ad primum ergo dicendum, quod naturæ spirituales Angelorum ab inuicem distinguuntur ordine quodam, sicut supra dictum est. Et sic natura vnus Angelus non prohibet intellectum ipsius à cognoscendis alijs naturis Angelorum; cum tam superiores, quam inferiores habeant affinitatem cum natura eius, differentia existente tantum secundum diuersos gradus perfectionis.

Ad secundum dicendum, quod ratio causæ & causati non facit ad hoc, quod vnus Angelus alium cognoscat, nisi ratione similitudinis, in quantum causa & causatum sunt similia; & ideo si inter Angelos ponatur similitudo absq; causalitate, remanebit in vno cognitio alterius.

Ad tertium dicendum, quod vnus angelus cognoscit alium per speciem eius in intellectu suo existentem, quæ differt ab alio Angelo, cuius similitudo est, non secundum esse materiale & immateria-

Vazquez in 1. partem Tom. II.

le, sed secundum esse naturale & intentionale. Nam ipse angelus est forma subsistens in esse naturali; non autem species eius, quæ est in intellectu alterius angeli, sed habet ibi esse intelligibile tantum, sicut etiam & forma coloris in pariete habet esse naturale, in medio autem deferente habet esse intentionale tantum.

Ad quartum dicendum, quod Deus vnāquamque creaturam fecit proportionatam vniuerso quod facere disposuit. Et ideo si Deus institueret facere plures angelos, vel plures naturas rerum, plures species intelligibiles mentibus angelicis impressisset. Sicut si edificator voluisset facere maiorem domum, fecisset maius fundamentum. Vnde eiusdem rationis est, quod Deus adderet aliquam creaturam vniuerso, & aliquam speciem intelligibilem angelo.

Conclusio est; Quilibet Angelus alios omnes cognoscit per species rerum omnium spiritualium, quas ab initio habet in mente.

DISPUTATIO CCV.

Quo pacto vnus angelus alium cognoscat.

Vnumquemque Angelum per suam essentiam cognoscere alium quemcumque, nonnulli senserunt, cap. 1.

Vnum Angelum cognoscere alium per essentiam illius, alij alij dixerunt, cap. 2.

Sola virtute intellectus aut per speciem vnum Angelum ab alio cognosci probabilior opinio fert, cap. 3.

CAPUT I.

Vnumquemque Angelum per suam essentiam cognoscere alium quemcumque, nonnulli senserunt.

Supponimus in hac disputatione id, quod contra contrarium esse debet, nempe vnum Angelum recte ab alio cognosci. Nulla enim videtur esse ratio, ob quam vnus Angelus se possit alteri Angelo celare. Nam quod inter homines vnus alteri notus non sit, multæ sunt causæ manifestæ. Homo enim earum rerum, quas cognoscit notitiam, accipit à sensibus: sensus autem indiget præsentia obiecti secundum locum, quæ à multis causis tolli potest: Angelicus vero intellectus non indiget loci præsentia ad intelligendum: quare & absentia, & præsentia, & præterita potest intelligere. Miror tamen, qua ratione Iustinus lib. 4. q. à gentibus Christianis postulat, quæst. 76. Iustinus. Angelos & demones non mutuo cognoscere & intelligere: id quod etiam docet Chrysostomus in Matth. in illa verba, Tunc reliquit eum, &c. cum asserit, Angelum voluntate sua fieri demoni inuisibilem. Quod si aliqua ratione verum est: non ex natura rei, sed ex Dei voluntate ortum habet. Deus enim recte potest impedire, ne demones Angelos bonos cognoscant. Contrauerfia igitur solum est de modo, quo vnus Angelus alium cognoscit. In qua re est aliqua Scholasticorum varietas.

Quidam dixerunt, vnum Angelum per suam essentiam.

